

University of Groningen

Instrumenten om functionele beperkingen te beoordelen bij werknemers die een uitkering aanvragen

Spanjer, Jerry; Groothoff, Johan W.; Brouwer, Sandra

Published in:
Tijdschrift voor Bedrijfs- en Verzekeringsgeneeskunde

DOI:
[10.1007/s12498-012-0065-8](https://doi.org/10.1007/s12498-012-0065-8)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2012

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Spanjer, J., Groothoff, J. W., & Brouwer, S. (2012). Instrumenten om functionele beperkingen te beoordelen bij werknemers die een uitkering aanvragen: Een systematische review. *Tijdschrift voor Bedrijfs- en Verzekeringsgeneeskunde*, 20(3), 123-124. <https://doi.org/10.1007/s12498-012-0065-8>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Instrumenten om functionele beperkingen te beoordelen bij werknemers die een uitkering aanvragen: een systematische review

Jerry Spanjer, Johan W. Groothoff, Sandra Brouwer

Deze tekst is een Nederlandse samenvatting van het artikel 'Instruments used to assess functional limitations in workers' compensation claimants: a systematic review. *Disability and Rehabilitation* 2011; 33 (23-24): 2143, www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21495908.

Jerry Spanjer is verzekeringsarts bij UWV Assen en senioronderzoeker bij het Kenniscentrum Verzekeringsgeneeskunde (KCVG). E-mail: jerry.spanjer@uwv.nl.

ACHTERGROND

Verzekeringsartsen en bedrijfsartsen beoordelen de belastbaarheid van zieke werknemers en deze beoordeling heeft grote consequenties voor werknemer en maatschappij. Dit is niet alleen het geval in Nederland, maar wereldwijd vinden deze beoordelingen plaats. Het is daarom interessant te onderzoeken welke instrumenten voor deze beoordelingen worden ingezet en wat de betrouwbaarheid en validiteit van die instrumenten is. Er is relatief veel onderzoek verricht naar deze instrumenten in een revalidatiesetting. De betrouwbaarheid en validiteit in een claimssetting is echter niet zonder meer vergelijkbaar met een revalidatiesetting. Zo hebben werknemers die een arbeidsongeschiktheidsuitkering aanvragen vaak een ander belang dan revalidatiepatiënten.

In dit onderzoek werd een systematisch literatuuronderzoek verricht naar de betrouwbaarheid en validiteit van instrumenten om de functionele beperkingen te beoordelen bij werknemers die een uitkering aanvragen.

METHODE

Er werd gezocht in de databestanden van Medline, Embase, CINAHL en PsycINFO naar studies tussen 1980 en 2009 die psychometrische kwaliteiten beschrijven van deze instrumenten. Twee beoordelaars selecteerden onafhankelijk van elkaar relevante artikelen en beoordeelden de psychometrische kwaliteiten van de gevonden instrumenten.

RESULTATEN

Er werden 712 artikelen gevonden waarvan na selectie door de twee beoordelaars tien studies voldeden aan de inclusiecriteria. In deze studies werden vier instrumenten onderzocht: de *Roland-Morris Disability Questionnaire* (RDQ), de *Patient-Specific Functional Scale* (PSFS), de *Isernhagen Work System* (IWS) en het *Multiperspective Multidimensional Pain Assessment Protocol* (MMPAP).

- I Van de vragenlijsten waren de psychometrische kwaliteiten goed voor de RDQ en matig voor de PSFS. De beperkingen werden echter slechts oppervlakkig gemeten en waren niet specifiek op de werksituatie geïntereerd.
- I Van de Functionele Capaciteit Evaluatie (IWS) waren de psychometrische kwaliteiten in de claimsituatie slecht tot matig.
- I Van de MMPAP (combinatie van twee arts- en vragenlijsten) werd in de claimsituatie alleen de predictieve validiteit (terugkeer naar werk) gemeten en die was goed.

De instrumenten beoordeelden drie tot 34 lichamelijke beperkingen en er werden geen instrumenten gevonden om mentale beperkingen te beoordelen.

CONCLUSIE

Er is wereldwijd slechts beperkt onderzoek verricht naar instrumenten die de functionele beperkingen meten in een claimsituatie, er werden slechts vier instrumenten gevonden. De waarde van deze instrumenten is beperkt omdat de psychometrische kwaliteiten in de claimsituatie slecht tot matig zijn of zeer beperkt zijn onderzocht (IWS, MMPAP); of omdat ze qua inhoud nauwelijks gericht zijn op werk (RDQ, PSFS).

RELEVANTIE VOOR DE NEDERLANDSE VERZEKERINGSARTS EN BEDRIJFSARTS
Eigenlijk een onthutsende conclusie: er zijn wereldwijd geen bewezen gedegen instrumenten om de belastbaarheid te beoordelen ten behoeve van de arbeidsongeschiktheidsuitkering. Anderzijds wel een geruststelling: er zijn geen goede

instrumenten die de verzekerings- of bedrijfsarts kunnen vervangen bij het beoordelen van de belastbaarheid. Wel is het van belang om de betrouwbaarheid en de validiteit van de verzekerings- en bedrijfsgeneeskundige beoordeling te onderzoeken om aan te tonen dat die beoordeling

een meerwaarde heeft. De eerste artikelen in deze richting zijn al gepubliceerd na de periode waarin in deze review is gezocht, namelijk vanaf 2009. Bijvoorbeeld onderzoek naar een verzekeringsgeneeskundig gespreksmodel, het Belastbaarheidgericht Beoordelingsgesprek (BGB).

VOOR U GELEZEN

Werken tot 65: welke factoren beïnvloeden deze beslissing?

Verhoging van de pensioenleeftijd en langer doorwerken staan al geruime tijd hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Inmiddels wordt er in Nederland ook al wat langer doorgewerkt. In Zweden hebben ze in 2004 een dwarsdoorsnedeonderzoek gedaan naar factoren van invloed op de beslissing om langer door te werken. Aan 2822 werknemers (leeftijd van 55-64 jaar) werkzaam in de gezondheidszorg werd gevraagd of zij dachten langer door te willen werken en of zij dat ook zouden kunnen. Er kwamen 1792 bruikbare reacties terug (63,5%). Hiervan dacht 54% tot ≥ 65 jaar te kunnen doorwerken en 38% wilde dat ook. Gezondheid, economische redenen en pensioneringsplannen van partner en vrienden speelden zowel een rol bij het kunnen als het willen doorwerken. Mentale en fysieke belasting in het werk, werktempo en vaardigheden/competenties waren ook van belang bij het denken te kunnen doorwerken. Bij het willen doorwerken speelden verder mee: werk als belangrijke levensvervulling, arbeidstijden en attitude van organisatie en leidinggevende ten

opzichte van oudere werknemers. Vooral de rol van partner en vrienden is volgens de auteurs verrassend groot.

Zoals de auteurs terecht opmerken, is terughoudendheid bij de interpretatie van een dwarsdoorsnedeonderzoek op zijn plaats. Verder is het jammer dat de resultaten eigenlijk nu al verouderd zijn. Het onderzoek is immers gebaseerd op gegevens van 2004 en juist de laatste jaren is er veel veranderd op het gebied van denken over pensioenleeftijden, langer doorwerken, enzovoort. De rol van de sociale omgeving was misschien al wel bekend, maar het is aardig om dat nog eens bevestigd te zien. Enigszins gechargeerd: als u nu nog een paar jaar doorwerkt, doen uw vrienden dat ook. En dan lost het probleem van de pensioenfondszen zich vanzelf op.

Factors influencing the decision to extend working life or retire.

K. Nilsson, A.R. Hydbom, L. Rylander. *Scand J Work Environ Health* 2011; 37: 473-480. doi:10.5271/sjweh.3181.

Auteur:
Ingrid Snels